

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Lietuvos Respublikos
užsienio reikalų ministerijai
J. Tumo-Vaižganto g. 2
01510 Vilnius

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

2014 m. liepos 15 d. Nr. 9-28
Vilnius

Mes atlikome Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos 2013 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams per 2013 metus auditą.

Vadovybės atsakomybė

Užsienio reikalų ministerijos vadovas arba jo įgaliotas administracijos vadovas yra atsakingas už finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę dėl Užsienio reikalų ministerijos finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, kuriuose nurodyta auditą planuoti ir atlikti taip, kad būtų gautas pakankamas užtikrinimas dėl finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių tinkamo ir teisingo pateikimo bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Audito metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme šiuos vertinimus: Užsienio reikalų ministerijos apskaitos sistemos ir metodų, įskaitant vadovybės atliktus apskaitinius įvertinimus; konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, šių rinkinių parengimo ir pateikimo; valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Manome, kad surinkti audito įrodymai suteikia pakankamą pagrindą auditoriaus nuomonei pareikšti.

Sąlyginės nuomonės dėl finansinių ataskaitų rinkinio pagrindas

Užsienio reikalų ministerijoje nustatytos apskaitos tvarkymo klaidos iškreipė finansinių ataskaitų duomenis – jie išsamiai ir teisingai neparodė viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklės paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir veiklos rezultatų – per ataskaitinį laikotarpį uždirbtų pajamų ir patirtų sąnaudų:

- Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis valdomo turto likutinė vertė ir finansavimo sumos dėl apskaitoje neužregistruoto ilgalaikio turto ir neapskaičiuoto nenaudojamo nekilnojamojo turto nuvertėjimo nurodytos 120,1 tūkst. Lt mažesnės, nurodyta netiksli 8 776,2 tūkst. Lt žemės ir 3 363,2 tūkst. Lt grynojo turto vertė dėl nenustatytos žemės tikrosios vertės, nurodyta netiksli 1 615,1 tūkst. Lt trumpalaikio turto (atsargų) vertė dėl neužregistruotų 1 434 188 vnt. griežtos atskaitomybės blankų, nurodyta 1 996 tūkst. Lt suma dėl turto ir įsipareigojimų grupavimo klaidų neparodo tikrosios turto ir įsipareigojimų būklės (žr. ataskaitos 1.2.2 skirsnį).
- Veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis dėl sąnaudomis pripažinto ilgalaikio turto ir neapskaičiuoto nenaudojamo nekilnojamojo turto nuvertėjimo nurodyta 120,1 tūkst. Lt daugiau finansavimo pajamų ir sąnaudų, dėl kitų paslaugų sąnaudomis pripažintų griežtos atskaitomybės blankų nurodytos netikslios 7 979 tūkst. Lt sunaudotų ir parduotų atsargų savikainos sąnaudos ir 88 829,7 tūkst. Lt kitų paslaugų sąnaudos, nurodyta 1 996 tūkst. Lt suma dėl neteisingo sąnaudų grupavimo neparodo tikrosios sąnaudų būklės (žr. ataskaitos 1.2.1 skirsnį).

Sąlyginė nuomonė dėl finansinių ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Užsienio reikalų ministerijos 2013 metų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą Užsienio reikalų ministerijos 2013 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2013 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Sąlyginės nuomonės dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pagrindas

Užsienio reikalų ministerija 3 077,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų suplanavo ir panaudojo nesilaikydama Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1K-184 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos, o dėl netinkamos patirtų išlaidų apskaitos Biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) kitų paslaugų (2.2.1.1.1.30 straipsnis) kasinės išlaidos nurodytos 2 964,9 tūkst. Lt ir kito nematerialiojo turto (3.1.2.1.1.5 straipsnis) 112,8 tūkst. Lt didesnės, o kasinės išlaidos mažesnės šiomis sumomis: 1 092,3 tūkst. Lt – ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuomos (2.2.1.1.14), 955,8 tūkst. Lt – kitų prekių (2.2.1.1.1.10), 590,2 tūkst. Lt dotacijų tarptautinėms organizacijoms (2.5.2 straipsnis), 326,6 tūkst. Lt – kitų mašinų ir įrenginių, 112,8 tūkst. Lt – kompiuterinės programinės įrangos, kompiuterinės programinės įrangos licencijų (3.1.2.1.1.2 straipsnis) (žr. ataskaitos 1.1 poskyrį).

Sąlyginė nuomonė dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Užsienio reikalų ministerijos 2013 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio

rinkinio sudarymą.

Sąlyginės nuomonės dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pagrindas

Užsienio reikalų ministerija 2013 metais Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai laikotarpiu pasirinko ryšio pareigūnų įdarbinimo modelį – darbuotojų įdarbinimo paslaugų per laikinojo įdarbinimo įmonę pirkimą už 1 194,3 tūkst. Lt, kuris viešajame sektoriuje teisės aktais nenumatytas, ir neužtikrino ekonomišką lėšų naudojimo, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punkte, nes ministerija iš kito tiekėjo už 36,6 tūkst. Lt nupirko papildomų konsultacijų, kuriomis vadovaudamasi iš laikinojo įdarbinimo įmonės pateiktų ryšio pareigūnų atsirinko jai tinkamus asmenis, taip pat ryšio pareigūnams sumokėjo 461,7 tūkst. Lt dydžio mėnesinį fiksuotą darbo užmokestį, nors ne visi darbuotojai, kuriems mokėtas fiksuotas mėnesinis darbo užmokestis, buvo kviečiami dirbti ir lankyti instruktažus (žr. ataskaitos 2.1.1 skirsnį).

Užsienio reikalų ministerija nesivadovavo Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu:

- Ministerija nesilaikė Viešųjų pirkimų įstatymo 18 straipsnio 8 dalies nuostatų, nes, sudariusi sutartį dėl darbuotojų įdarbinimo paslaugų, be Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimo sudarė papildomą susitarimą, kuriuo pakeitė sutartyje ir pirkimo dokumentuose nustatytas pirkimo sąlygas (žr. ataskaitos 2.1.1 skirsnį).
- Įsigydama Nacionalinės dailės galerijos patalpų, skirtų Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai aukšto lygio susitikimams, pritaikymo ir įrengimo bei renginių organizavimo paslaugas ir sudariusi sutartį (2 163,4 tūkst. Lt) ministerija padarė esminius pirkimo sąlygų pakeitimus, todėl pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 92 straipsnio 3 dalies 2 punktą, neatlikusi viešojo pirkimo procedūrų, už 81,3 tūkst. Lt įsigijo sutartyje nenumatytų paslaugų, kurių būtinumas nebuvo pagrįstas raštiškais dokumentais ir raštu suderintas su ministerija. Be to, įsigijus sutartyje numatytų paslaugų didesnius kiekius už 31,6 tūkst. Lt, derybų metu patvirtinta galutinė pasiūlymo kaina buvo viršyta 112,9 tūkst. Lt (žr. ataskaitos 2.1.2. skirsnį).
- Su interaktyvaus įrankio naudojimu susijusias 126,7 tūkst. Lt paslaugas ministerija įsigijo neatlikusi viešojo pirkimo procedūrų (žr. ataskaitos 2.1.3. skirsnį).
- Ministerija 2013 m. įsigijo vizų įklijų už 1 776,9 tūkst. Lt pagal susitarimą, neatitinkantį Viešųjų pirkimų įstatymo 18 straipsnio 7 dalies nuostatų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 5 d. nutarimu Nr. 432 patvirtinto Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių, sudaromų ilgiau kaip 3 metams, terminų nustatymo kriterijų ir atvejų, kuriais gali būti sudaromos tokios sutartys, aprašo 3 punkto reikalavimo, nuo 2004 metų supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumento įklijas pirkto, o 2013 metais užsisakė šių įklijų, už kurias 2014 metais iš Išorės sienų fondo sumokėjo 767,4 tūkst. Lt, neatlikusi viešojo pirkimo procedūrų (žr. ataskaitos 2.1.2. skirsnį, ataskaitos 2.2 poskyrį).

Užsienio reikalų ministerija, neturėdama įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens patvirtintų išlaidų sąmatų, organizavo Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai aukšto lygio renginius, taigi nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 919 „Dėl reprezentacinių išlaidų“ patvirtintomis Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms taisyklėmis (žr. ataskaitos 2.1.4 skirsnį).

Užsienio reikalų ministerija 2013 m. pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai Lietuvoje susitikimų metu nuomojosi mobiliuosius telefonus ir planšetinius kompiuterius bei įsigijo nešiojamuosius

kompiuterius, nors galėjo juos įsigyti pigiau, be to, įsigytus mobiliuosius telefonus ir planšetinius kompiuterius, galėjo panaudoti savo funkcijoms atlikti arba perduoti kitoms institucijoms teisės aktų nustatyta tvarka, taip sutaupyti iki 212 tūkst. Lt ir užtikrinti racionalų ir taupų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 6 punkte (žr. ataskaitos 2.1.5 skirsnį).

Užsienio reikalų ministerija skyrė 302,9 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų likviduoti viešajai įstaigai Europos informacijos centrui, kuris neatitinka Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyto kito subjekto apibrėžimo ir kuriam nenumatyta galimybė gauti valstybės biudžeto lėšų, taip pat ministerija nesilaikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 patvirtintų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 47 punkto, nes padengė Europos Komisijos netinkamomis finansuoti pripažintas centro padarytas 81,2 tūkst. Lt išlaidas. Likviduodama šią įstaigą, ministerija neužtikrino taupaus valstybės biudžeto lėšų naudojimo, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 6 punkte, bei nesiėmė priemonių, kad likvidatorius atlygintų dėl jo veiksmų ministerijos patirtus 70,4 tūkst. Lt nuostolius (žr. ataskaitos 2.3 poskyrį).

Sąlyginė nuomonė dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Užsienio reikalų ministerija visais reikšmingais atžvilgiais 2013 metais valstybės lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

Valstybinio audito išvadą teikiame kartu su valstybinio audito ataskaita ir pridedame audituotų Užsienio reikalų ministerijos finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių kopijas.

4-ojo audito departamento direktorius

Rimvidas Aleliūnas

4-ojo audito departamento vyriausioji
valstybinė auditorė

Akvilė Dovydaitytė